

W INOWROCLAWIU

Informacja

o realizacji zadań na obszarze powiatu inowrocławskiego za rok 2009.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu

składa poniższą informację dot. realizacji ustawowych zadań

z zakresu ochrony zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa zdrowotnego produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego.

Realizacja zadań Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu inowrocławskiego odbywała się poprzez:

1. badania kontrolne i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz chorób, które mogą być przenoszone ze zwierzęcia na człowieka
2. badanie zwierząt rzeźnych i mięsa oraz produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego
3. kontroli weterynaryjnej zwierząt wprowadzanych na rynek
4. badania monitoringowe substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, zanieczyszczeń środowiskowych, skażeń promieniotwórczych i leków w tkankach zwierząt rzeźnych, żywności pochodzenia zwierzęcego, wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt
5. nadzór i kontrole nad środkami żywienia zwierząt (pasze i karmy)
6. kontrole warunków weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta w zakresie dobrostanu, żywienia zwierząt gospodarskich, warunków sanitarno-weterynaryjnych produkcji mleka oraz identyfikacji i rejestracji zwierząt.
7. egzekwowanie obowiązujących warunków weterynaryjnych we wszystkich nadzorowanych podmiotach, w tym nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego wprowadzanymi na rynek oraz do sprzedaży bezpośredniej

8. sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

W zakresie **monitorowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowemu zwalczaniu i niektórych chorób odzwierzęcych przenoszących się na człowieka** prowadzone były planowe badania kontrolne w kierunku:

- gruźlicy bydła
- brucelozy bydła
- brucelozy owiec i kóz
- enzootycznej białaczki bydła
- choroby Aujeszky'ego u świń
- gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)
- klasycznego pomoru świń i dzików (CSV)
- choroby pęcherzykowej świń (SVD)
- pryszczycy (FMD)
- wścieklizny
- wysoce zjadliwej grypy ptaków d. pomór drobiu (HPAI)
- salmonellozy
- wirusowa posocznica krwotoczna ryb łososiowatych/VHS/
- zakaźna martwica układu krwiotwórczego ryb łososiowatych /IHN/

Programem kontrolnym w kierunku **gruźlicy i brucelozy bydła** objęto **1/3 stad** na obszarze całego powiatu.

W roku 2009 objęto programem badania w kierunku **gruźlicy bydła 633 stad**, badania monitoringowe przeprowadzono w **583 stadach, u 10 739 szt. bydła**. W **50 stadach** Objętych programem nie stwierdzono obecności bydła (tzw. stada puste).

W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych **nie stwierdzono** zwierząt zakażonych **gruźlicą bydła**.

Natomiast w kierunku **brucelozy bydłowej** poddano kontroli **630 stad**, zbadano **6119 szt.** bydła w **545 stadach**(w 85 stadach brak zwierząt zakwalifikowanych do badania) .W wyniku przeprowadzonych badań serologicznych **nie stwierdzono** zakażeń **brucelozą bydła**.

W zakresie badań kontrolnych dotyczących **brucelozy kóz i owiec** zbadano **144 szt. owiec** w wieku rozrodczym, w **12 stadach** W wyniku przeprowadzonych badań **nie stwierdzono** występowania **brucelozy kóz i owiec**.

W odniesieniu do **enzootycznej białaczki bydła** programem objęto **1520 stad**. W wyniku przeprowadzonych kontroli ww stad, badania przeprowadzono w **1377 stadach ,u 15 029 szt. bydła**. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono zakażenia u **25 szt. w 2 stadach** bydła. Wszystkie zakażone sztuki zostały usunięte ze stad i przekazane do uboju. W związku z likwidacją bydła białaczkowego wypłacono hodowcom odszkodowanie z budżetu państwa na sumę **3091,56 złotych**.

W zakresie kontroli występowania **wścieklizny** w populacji lisów wolnożyjących oraz oceny skuteczności doustnych szczepień przekazano do badań laboratoryjnych zwłoki **105 lisów**. Nie stwierdzono lisów zakażonych wścieklizną.

Ponadto poddano obserwacji **216 szt.** zwierząt domowych w związku z pokąsaniem ludzi przez te zwierzęta. U żadnego z obserwowanych zwierząt nie stwierdzono objawów wścieklizny.

W roku 2009 na terenie powiatu inowrocławskiego poddano obowiązkowemu ochronnemu szczepieniu przeciw wściekliznie **14 149 psów i** dobrowolnemu **5 kotów w 10 885 gosp. domowych.**

Generalnie w roku 2009 nie stwierdzono na obszarze powiatu przypadków wystąpienia wścieklizny u zwierząt gospodarskich, domowych i dzikich.

W zakresie realizacji corocznego programu badań monitoringowych zakażeń w kierunku klasycznego pomoru świń i dzików pobrano do badania laboratoryjnego próbki od **29 świń i 34 dzików.** Przeprowadzone badania pobranych próbek nie wykazały wyników dodatnich. W zakresie monitorowania choroby pęcherzykowej świń zbadano **10 próbek.** Podobnie w odniesieniu do kontroli występowania pryszczycy poddano badaniu laboratoryjnemu **10 próbek** krwi, pobranych w wytypowanych stadach zwierząt. Nie stwierdzono obecności przeciwciał przeciw wirusom obu tych chorób zakaźnych zwierząt.

Kontrola występowania zakażeń ryb łososiowatych w kierunku VHS i IHN obejmowała pobranie z nadzorowanych akwenów **4** próbek ryb do badań laboratoryjnych. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono występowania tych chorób w kontrolowanych obiektach.

W zakresie kontroli występowania chorób pszczoły miodnej wykryto **1** ognisko **zgnilca amerykańskiego pszczoł** w pasiece na terenie miasta Inowrocław. W związku z tym wydano decyzję o likwidacji zakażonej rodziny pszczołej oraz zakażonych urządzeń i sprzętów w celu ograniczenia rozprzestrzenienia się choroby.

Badania monitoringowe w kierunku występowania grypy ptaków (d. pomór drobiu) obejmowały badania laboratoryjne **5** próbek kału dzikiego ptactwa wodnego z obszaru jeziora Gopło i terenów przyległych oraz **40** próbek krwi od gęsi i **10** próbek od bażantów utrzymywanych w warunkach fermowych. W wyniku tych badań **nie stwierdzono** wyników dodatnich, wskazujących na zagrożenie wystąpienia grypy ptaków.

W odniesieniu do **gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)** prowadzone były obowiązkowe badania próbek mózgu bydła poddawanego ubojowi w rzeźniach w wieku **powyżej 30 miesięcy** oraz od bydła w wieku powyżej **24 miesięcy**, ubijanego z konieczności. W rzeźniach na terenie powiatu pobrano i przekazano do badania **282 próbki.** Ponadto w zakładzie utylizacyjnym w Jezuickiej Strudze pobrano **4320** próbek pnia mózgu od padłego bydła oraz **197** próbek pnia mózgu od padłych owiec w kierunku **TSE.** Wszystkie przekazane do badania próbki wykazały wyniki **ujemne.**

W ramach realizacji **krajowego programu kontroli zakażeń stad drobiu hodowlanego pałeczkami Salmonella** objęto kontrolami **52 stada / 401.823 szt.** kur reprodukcyjnych, w których wykonano **108** badań urzędowych. W wyniku tych badań wykryto zakażenia pałeczkami salmonella w **3** stadach (zakażenia S.Typhimurium -1 stado, S.enteritidis -1 stado,

inny serotyp S. -1 stado).W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne nakazujące likwidację kur i jaj ze stad zakażonych serotypami salmonelli objętych programem obowiązkowego zwalczania. Z tytułu przyznanych odszkodowań za zlikwidowane stada wypłacono hodowcom kwotę **375.572,21 PLN**.

Natomiast w ramach realizacji **krajowego programu zwalczania niektórych serotypów salmonelli w stadach brojlerów z gatunku kura**, kontrolami i badaniami w roku 2009 objęto **347** stad brojlerów.W wyniku przeprowadzonych badań wykryto zakażenia Salmonella enteritidis w **2** stadach. Zakażone stada zostały objęte decyzjami Powiatowego Lekarza Weterynarii ,które doprowadziły do ich likwidacji oraz dewastacji zarazka w środowisku przebywania zwierząt.

Działania powyższe miały na celu obniżenie stopnia zakażeń stad drobiu pałeczkami Salmonella enteritidis i Salmonella Typhimurium - w celu ograniczenia zakażeń mięsa drobiowego wprowadzanego na rynek.

W roku 2009 kontynuowano realizację krajowego programu w zakresie zwalczania choroby Aujeszky'ego u świń oraz rozpoczęto badania monitoringowe stad ,które uzyskały status wolnych od ch. Aujeszkyego. Łącznie poddano badaniom **1678** stad trzody chlewnej, w których pobrano **29 096** próbek krwi do badań serologicznych. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono **9** próbek z wynikiem dodatnim w **4** stadach świń. W związku z powyższym wydano decyzje o likwidacji stwierdzonych ognisk choroby i skierowano do uboju **154** świnię z zakażonych stad.

Za świnię skierowane do uboju z nakazu Powiatowego Lekarza Weterynarii wypłacono rolnikom odszkodowanie w wys.41.193,25 PLN, stanowiące wyrównanie do wartości rynkowej zlikwidowanych zwierząt.

W zakresie **urzędowych badań zwierząt rzeźnych i mięsa** wykonywanych w rzeźniach i ubojniach oraz w terenie w **2009** roku zbadano:

- **111 613 szt.** świń ,w tym uboje domowe 753 szt.
- **1737 szt.** bydła dorosłego
- **168 szt.** cieląt
- **42 szt.** owiec
- **281 szt.** dzików
- **7.584.962 szt.** drobiu
-

Razem 7.698.803 szt. zbadanych zwierząt

W wyniku w/w badań przed- i poubojowych **za niezdadne do spożycia przez ludzi** zostało uznanych **53 szt.** trzody chlewnej, **97 szt.** bydła, **9 szt.** owiec, oraz **7446 szt.** drobiu.

Wszystkie tusze zwierząt uznanych w badaniu poubojowym jako niezdadne do spożycia przez ludzi zostały zniszczone poprzez przekazanie do zakładu utylizacyjnego.

Na terenie powiatu w roku **2009** prowadziły działalność w zakresie uboju **4** rzeźnie świń i bydła oraz **2** ubojnie drobiu.

Badania przed - i poubojowe zwierząt rzeźnych wykonywali **upoważnieni lekarze weterynarii** posiadający stosowne decyzje administracyjne oraz umowy zawarte z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Inowrocławiu.

W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem zwierząt na rynek, obrotu zwierzętami, punktami skupu zwierząt oraz warunkami transportu zwierząt - w aspekcie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt - przeprowadzono kontrole realizowane przez **inspektorów powiatowego inspektoratu weterynarii** w Inowrocławiu oraz **26 upoważnionych lekarzy weterynarii** praktykujących na terenie powiatu. W wyniku tych działań przeprowadzono w ciągu **2009** roku **9975** kontroli w gospodarstwach z zakresu obrotu zwierzętami (wraz z wystawieniem świadectwa zdrowia dla zwierząt) oraz **191** kontroli punktów skupu i miejsc gromadzenia zwierząt gospodarskich.

W zakresie **kontroli bezpieczeństwa zdrowotnego surowców zwierzęcych i żywności pochodzenia zwierzęcego** na obszarze powiatu, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu prowadził w ramach **krajowego planu monitorowania** pobieranie próbek pochodzących od zwierząt żywych, z tkanek zwierzęcych, produktów zwierzęcych i żywności do badań laboratoryjnych w kierunku **obecności substancji niedozwolonych lub przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń środowiskowych, pozostałości chemicznych, biologicznych leków i skażeń promieniotwórczych**. Szczegółowo monitoring ten obejmuje kontrolę w kierunku obecności **antybiotyków, sulfamidów, sterydów anabolicznych, metali ciężkich, środków ochrony roślin, oraz skażeń promieniotwórczych w mięsie, narządach wewnętrznych zwierząt, drobiu, rybach, mleku, miodzie, krwi, moczu oraz w wodzie pitnej używanej do pojenia zwierząt**. W roku **2009** pobrano na obszarze powiatu - w ramach realizacji **krajowego planu monitorowania - 179 próbek**. W **3 próbkach** stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń i pozostałości lub obecności substancji niedozwolonych. W związku z powyższym zostało wdrożone stosowne postępowanie administracyjne lub karno-administracyjne. W wyniku wykrycia obecności i przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń antybiotykami mięsa wieprzowego, wydana została i wykonana decyzja o zniszczeniu **10 tusz** wieprzowych, z których mięso nie zostało wprowadzone do obrotu i przeznaczone do konsumpcji.

Powiatowy Lekarz Weterynarii realizuje także **nadzór nad produkcją, obrotem i stosowaniem pasz** w żywieniu zwierząt gospodarskich. W roku **2009** przeprowadzono **76** kontroli w **17 wytwórniach pasz i fermach posiadających wytwórnię pasz** oraz **23 kontrole** w punktach obrotu pasz działającymi na terenie powiatu. W zakresie realizacji programu kontroli jakości zdrowotnej środków żywienia zwierząt pobrano do badań laboratoryjnych w 2009 roku **184 próbek** różnych środków żywienia zwierząt. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono w **1** próbce obecność pałeczek salmonella oraz w **1** próbce obecność niedozwolonego białka zwierzęcego. W obu tych przypadkach wdrożono stosowne postępowanie karno-administracyjne.

Ponadto przeprowadzono kontrole w zakresie produkcji pasz na potrzeby własnej produkcji zwierzęcej w **70** gospodarstwach rolnych, które produkują zwierzęta gospodarskie na rynek, oraz **50** kontroli w gospodarstwach rolnych produkujących materiały paszowe tzw. produkcja pierwotna. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono niezgodności w zakresie kontrolowanej działalności.

Ponadto w zakresie kontroli nad pozyskiwaniem i zagospodarowaniem ubocznych produktów zwierzęcych (**upz**) przeprowadzono **67** kontroli podmiotów, w których produkuje się lub stosuje upz.

W odniesieniu do kontroli **warunków sanitarno - weterynyjnych produkcji mleka** wprowadzanego na rynek przeprowadzono **455** kontroli w gospodarstwach utrzymujących bydło mleczne. Przedmiotem tych kontroli były weterynaryjne warunki produkcji mleka, warunki utrzymania zwierząt (dobrostan) oraz żywienie zwierząt. W związku z oceną w gospodarstwach warunków produkcji mleka przeznaczonego na rynek wydano zaświadczenia stwierdzające spełnienie obowiązujących w tym zakresie przepisów i dopuszczających do sprzedaży mleka na rynek. W **33** gospodarstwach stwierdzono niezgodności dot. pomieszczeń i wymuszono wdrożenie postępowania naprawczego, mającego na celu poprawę warunków produkcji mleka surowego.

Ponadto w zakresie **kontroli identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich /IRZ/** przeprowadzono fizyczne kontrole **197** stad w gospodarstwach utrzymujących bydło oraz **2** stada owiec.

Ponadto w zakresie realizacji programu kontroli gospodarstw korzystających z tzw. Płatności Jednolitej, dot. spełniania tzw. **wymogów wzajemnej zgodności /cross-compliance/CC/** skontrolowano **126** gospodarstw .W wyniku tych kontroli wydano **8** decyzji dot. usunięcia stwierdzonych niezgodności w ramach kontroli **IRZ**, a w **6** gospodarstwach stwierdzono niezgodności ,które były powodem zapisu punktów karnych, co przekłada się na kwotę płatności dla gospodarstwa.

W wyniku tych kontroli podjęte zostały działania administracyjne, mające na celu usunięcie stwierdzonych przypadków nieprawidłowości w zakresie prowadzenia rejestru zwierząt w gospodarstwach oraz znakowania bydła i owiec.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu nadzoruje także działalność **zakładu utylizacyjnego STRUGA S.A.** w Jezuickiej Strudze gm. Rojewo, który zajmuje się **zbieraniem, przetwarzaniem i spalaniem zwłok zwierzęcych** oraz niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego (odpady rzeźniane) kwalifikowanych do **kat. I**. W wyniku przetwarzania tego surowca wytwarzana jest mączka i tłuszcz przeznaczone **wyłącznie do spalania**. W roku **2009** przetworzono w tym zakładzie **280.167 szt. zwłok zwierzęcych tj.38.265 ton surowca kat. I** ,w wyniku czego uzyskano **10.102 t mączki** oraz **2602 t tłuszczu** do spalania. W zakresie nadzoru weterynaryjnego nad działalnością zakładu utylizacyjnego STRUGA S.A. w Jezuickiej Strudze przeprowadzono w **2009 r. 12 kontroli** oraz **12 kontroli w zakładzie spalania mączki i tłuszczu zwierzęcego**. W wyniku tych kontroli wyegzekwowano decyzję dotyczącą spalania zapasów mączki zwierzęcej zgromadzonych w magazynach na terenie zakładu. Aktualnie zakład spala na bieżąco produkowaną mączkę i tłuszcz zwierzęcy.

Ponadto **Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu** nadzorował i kontrolował warunki weterynaryjne w innych podmiotach znajdujących się w rejestrze podmiotów nadzorowanych:

- **2** masarnie
- **4** rzeźnie
- **2** ubojnie drobiu
- **4** punkty skupu dziczyzny
- **1** ferma jaj konsumpcyjnych

- 15 ferm drobiu hodowlanego
- 50 ferm drobiu rzeźnego
- 4 zakłady wylęgu drobiu
- 1 zakład produkcji nasienia
- 6 punktów kopulacyjnych
- 21 punktów unasienniania zwierząt
- 3 podmioty hodowli ryb
- 2 miejsca gromadzenia zwierząt do handlu wewnątrzspółnotowego
- 21 podmiotów prowadzących obrót zwierzętami w 33 p.skupu
- 1 schronisko dla zwierząt
- 2 podmioty zajmujący się wystawami zwierząt
- 27 podmioty lecznictwa zwierząt.
- 2 zakłady mleczarskie
- 14 zakładów przetwórstwa żywności do sprzedaży bezpośredniej
- 196 pasiek pszczelich
- 17 wytwórni pasz i materiałów paszowych
- 2 spalarnie mączki i tłuszczu zwierzęcego

Ogółem w roku **2009** wykonano we wszystkich nadzorowanych podmiotach następujące kontrole:

- 95 kontroli w rzeźniach i zakł. przetw. żywności oraz śr. transportu żywności
- 455 kontroli obór mlecznych
- 50 kontroli gospodarstw produkujących surowce paszowe (produkcja pierwotna)
- 70 kontroli wytwarzania pasz na własne potrzeby
- 9775 kontroli w zakresie obrotu zwierzętami wraz z wydaniem świadectwa zdrowia
- 191 kontroli p. skupu i miejsc gromadzenia zwierząt
- 12 kontrole zakł. utylizacyjnego
- 12 kontroli spalarni odpadów zwierzęcych
- 99 kontroli dot. produkcji i obrotu paszami
- 325 kontrole gospodarstw w zakresie IRZ i CC
- 36 kontroli śr. transportu zwierząt
- 120 kontroli żywienia zwierząt w gospodarstwach
- 3.675 kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta
- 23 kontroli p. unasienniania zwierząt
-

Razem inspektorzy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Inowrocławiu oraz urzędowi lekarze weterynarii upoważnieni przez Powiatowego Lekarza Weterynarii przeprowadzili **14.938** kontroli w nadzorowanych podmiotach.

W wyniku tych kontroli przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych mających na celu poprawę warunków weterynaryjnych i spełnienie obowiązujących przepisów. Ogółem w ramach **postępowań administracyjnych** wydano dla nadzorowanych podmiotów **3579 decyzji** dot. spełnienia warunków i dopuszczenia do działalności, usunięcia stwierdzonych uchybień oraz urzędowego uznania stad za wolne od choroby Aujeszkyego, gruźlicy, brucelozy i białaczki bydła .

Podsumowując powyższą informację o realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu inowrocławskiego należy stwierdzić, że sytuacja w zakresie stanu epizootycznego oraz bezpieczeństwa sanitarno – weterynaryjnego powiatu roku **2009** była zadowalająca. W wyniku przeprowadzonych badań monitoringowych w kierunku gruźlicy i brucelozы bydła potwierdzono, że teren powiatu inowrocławskiego jest **wolny** od tych chorób zakaźnych .Natomiast w zakresie białaczki bydła w 2 stadach prowadzone będą dalsze badania mające na celu uzyskanie statusu urzędowo wolnego od tej choroby.

Nie stwierdzono na obszarze powiatu wystąpienia wścieklizny wśród zwierząt gospodarskich, domowych oraz dzikich .

W zakresie realizacji programu zwalczania i monitorowania ch. Aujeszky'ego u świń sytuacja jest bardzo pomyślna. Wykryto zakażenie 4 stad na 1678 skontrolowanych ,co stanowi 0,24% stad poddanych kontroli na obszarze powiatu w roku 2009.

Ponadto wskutek działań kontrolnych inspekcji weterynaryjnej wykryto i wyeliminowano z obrotu mięso zwierząt rzeźnych uznanych jako niezdatne do spożycia przez ludzi, wskutek stwierdzonych zmian chorobowych i skażeń biochemicznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wdrożono liczne postępowania administracyjne mające na celu poprawę warunków technicznych, technologicznych, organizacyjnych i sanitarno-higienicznych w nadzorowanych podmiotach. Te działania zmierzały do podniesienia standardów produkcyjnych w rolnictwie i realizacji wymagań weterynaryjnych w nadzorowanych podmiotach, określonych w obowiązujących przepisach krajowych i wspólnotowych.

Realizowana na obszarze powiatu inowrocławskiego metodyka nadzoru weterynaryjnego zmierza do objęcia kompleksowym nadzorem przez Inspekcję Weterynaryjną biologicznego łańcucha żywnościowego, wg zasady „od pola do stołu”. Oznacza to weterynaryjną kontrolę produkcji pierwotnej surowców paszowych, produkcji i stosowania pasz, kontrolę zdrowia i warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz surowców i żywności pochodzenia zwierzęcego, na każdym etapie ich produkcji, przetwarzania i obrotu - w celu weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Inowrocławiu
Piotr Kuta